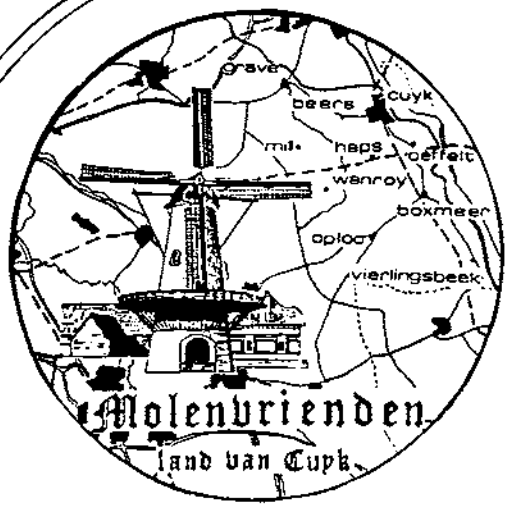

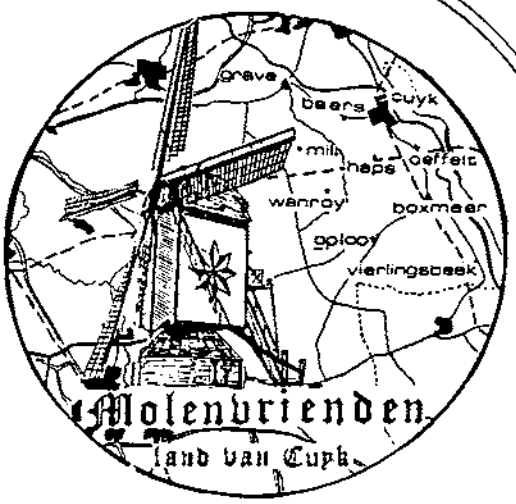

DE MOLENVRIEND

No. 8

herdruk mei 2004

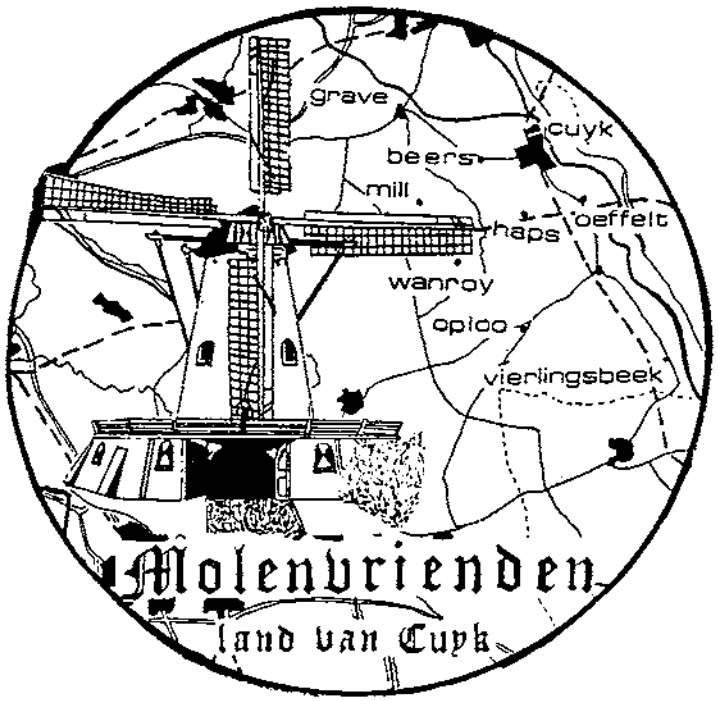

Uitgave van de Vereniging
Molenvrienden Land van Cuyk

Molenvrienden

land van Cuyk

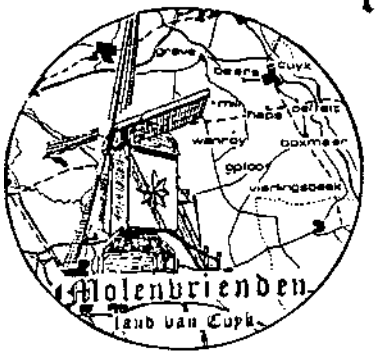

DE MOLENVRIEND

ORGAAN VAN "VERENIGING MOLENVRIENDEN LAND VAN CUYK"
REDACTIEADRES: JOHAN REIJNDERS KRUISHOUT 50 5431CS CUYK
TEL: 08850-15072

SECRETARIAAT: BEN VERHEIJEN MOLENEIND 4 5431HW CUYK
TEL: 08850-13298

VOORZITTER: JOHAN REIJNDERS KRUISHOUT 50 5431CS CUYK
TEL: 08850-15072

VICE-VOORZ.: ROBBERT VERKERK ISABELLALAAN 30 CUYK
TEL: 08850-13647

PENNINGMEESTER EN LEDENADMINISTRATIE:
EDDY DERKS PATRIJSSTR. 5 5431XV MILL
TEL: 08859- 53881
GIRO: 1085723 RABOBANK CUIJK
REK.NR. 110556194

BIOTOOPWACHT LAND VAN CUYK:
EDDY DERKS PATRIJSSTR. 5 5431XV MILL

ARCHIEFCOMMISSIE:

ARCHIEFCOMMISSIE MOLENVRIENDEN LAND VAN CUIJK:

P/A PROF.V.D.BRINKSTR. 22 5431 WV CUIJK
TEL: 08850-17039

Mededelingen van het Bestuur

CONTRIBUTIE:
Bijgaand treft U een acceptgirokaart aan voor het jaar 1988. Wij hopen, dat alle leden en donateurs hun bijdrage snel zullen overmaken.

Moleninventarisatie

Voor enkele jaren geleden is een poging gedaan te komen tot een inventarisatie van de molens in het Land van Cuijk. Helaas is een en ander niet voldoende uit de verf gekomen, slechts een molen in ons gebied werd geinventariseerd.
Op initiatief van onze archiefcommissie is nu een geheel nieuwe en zeer gedetailleerde vragenlijst samengesteld.
De vrijwillige molenaars heb en dit vragenpakket inmiddels ontvangen en zullen naar wij hopen samen met hun eventuele leerlingen de lijsten spoedig invullen.
Omdat de voorbereidingen al zeer veel tijd (en geld) hebben gekost hopen wij, dat ieder zal meewerken om deze inventarisatie tot een succes te maken.
Voor vragen of assistentie voor opmetingen e.d. kunnen de molenaars zich ten alle tijden wenden tot de archiefcommissie.

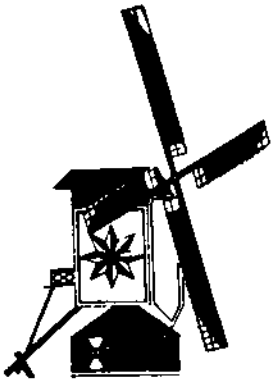

DE HAMSE MOLEN

BOOMKWEKERIJ-TUINCENTRUM TUINAANLEG

GEBR. SELTEN
MOLENSTRAAT 48
WANROIJ
TEL: 08859 - 5 2587

ALLES VOOR UW TUIN

OOK VERKOOP MOLENSTENEN

VOOR TUIN EN OPEN HAARD ϕ 80 tot 160 cm.

JAARVERSLAG HEIMOLEN ST.HUBERT 1987.

Na de herstelwerkzaamheden aan de Heimolen, welke begin 1987 gereed kwamen, konden de molenaars voor het eerst op 18 april aan de slag.
Om te kunnen werken met de molen moesten eerst enkele voorbereidingen getroffen worden, zoals het verwijderen van nogal wat vogelnesten en takken uit het kruiwerk.
Ook werden op het gevlucht en staart de nodige sloten aangebracht en de staart voorzien van een stutbalk.
Het aanvankelijk niet kruien van de molenkap kon ook door de molenaars worden verholpen.
Op 30 april kon voor het eerst met de molen worden proefgedraaid.
Op 9 mei, Nationale Molendag, draaide de Heimolen voor het eerst officieel en konden wij een 70 tal bezoekers ontvangen, waaronder burgemeester Hogenbosch.
Ook richtte de vereniging Molenvrienden Land van Cuijk een informatiestand in over de molens, welke zich in ons gebied bevinden. Voor de bezoekers was er tevens een informatieblad beschikbaar over de Heimolen.
Sinds de ingebruikname van de molen hebben de molenaars 81 uur op de molen doorgebracht en mochten zeker 160 bezoekers verwelkomen. Bij gebrek aan wind kon soms niet gedraaid worden, in de dan beschikbare tijd konden diverse werkzaamheden worden verricht.
Zo moesten verschillende malen de bovenwielwiggen worden aangeslagen.
Er werd een vlaggestokhouder voor de molenwimpel aangebracht en werden in de kap maatregelen genomen om vogels buiten te houden.
Ook werd er houtworm gekonstateerd, onmiddelijk is hiervan melding gemaakt en is deze bestreden. Tot op heden is ook geen houtworm meer gekonstateerd.
De zich onderin de molen bevindende hamermolen werd door de molenaars opgeknapt en voorzien van een nieuw laagje verf.
Aan één der zeilen moest enig verstelwerk verricht worden.
Het gevlucht bleek enigszins wanwichtig te zijn en is inmiddels uitgebalanceerd.
Haast bij elk bezoek van de molenaars wordt de molen geveegd om het interieur zo netjes mogelijk te houden.

Ondanks het verwijderen van begroeing op de molenbelt leveren de bomen, welke zich direkt naast de molen bevinden nogal wat problemen op bij het draaien van de molen.
Op bepaalde standen tussen noord-west en zuid-oost is het niet mogelijk te draaien, omdat het gevlucht dan door het geboomte zal slaan.
Het is hierdoor niet mogelijk de molen nauwkeurig op bovengenoemde windrichtingen te zetten. Tevens is er zeker tijdens voorjaar en zomer een ongelijke windbelasting op het gevlucht door het gebladerte van beide bomen.
Naar onze mening kan een en ander leiden tot vroegtijdige slijtage aan kap en staart.
Ook een punt van zorg is het gevlucht en wel in bijzonder de toestand van de van Bussel voorzomen. Aan een der enden komt de beplating los te zitten van de kluften, één en ander is reeds gemeld aan de Heer Rombouts, welke inmiddels de molenmaker heeft geïnformeerd. Ter beveiliging van de loszittende delen hebben de molenaars deze vastgezet met ijzerdraden.
Graag brèngen wij ook de slechte toestand van het voegwerk van de molenromp onder Uw aandacht.
De molenaars danken de gemeente Mill en St.Hubert voor de prettige samenwerking, welke via de Heer Rombouts mogelijk was, ook danken zij de Heer en Mevrouw Vereijken voor hun gastvrijheid.
De molenaars en de Vereniging Molenvrienden Land van Cuijk hopen, dat Uw college aandacht wil schenken aan de gemelde problemen, zodat de molen ook in de toekomst goed kan functioneren.

De Molenaars,

Johan Reijnders,

Stefan Willems.

Informatie voor Vrywillige Molenaars

VERENIGING „DE HOLLANDSCHE MOLEN"
WERKGROEP NATIONALE MOLENDAG
Valkenlaan 8 - 7905 AA Hoogeveen - Tel. 05280-71991
E.E.G. laan 71 - 7742 EC Coevorden - Tel. 05240-16515
Postrek. 2903693 - Nationale Molendag

Hoogeveen, 25 januari 1988.

Aan de molenorganisaties (en Molen-kontaktpersonen:ter informatie).
in Nederland.

Dames en Heren,

Ook dit jaar zou de Landelijke Fietsdag weer op de tweede zaterdag in mei worden gehouden.
En evenals in voorgaande jaren konden wij van de Nationale Molendag dus weer proberen een leuk gebeuren te maken, waarin de vele duizenden fietsers op veel plaatsen langs en in onze molens kwamen.

Er is echter plotseling een geheel nieuwe situatie ontstaan.

Hoewel het draaiboek van de Landelijke Fietsdag reeds anderhalve maand gereed was,(en aan ons toegestuurd), is plotseling besloten de Landelijke Fietsdag te verschuiven naar 28 mei.
De TROS heeft met de Nederlandse Hartstichting een kontrakt gesloten voor het uitzenden van elf shows, te beginnen op 31 mei.
Men vondt het een goede zaak als de Fietsdag dan als startpunt genomen werd. Fietsen is inderdaad in veel gevallen goed voor het hart!

Door de A.N.W.B. werden wij ingelicht over de ontstane situatie.
Hoewel deze organisatie het zou toejuichen als ook de Nationale Molendag verzet wordt, hebben wij na ampel overleg besloten de Nationale Molendag niet te verzetten.
De tweede zaterdag in mei is in de hele molenwereld zo'n vertrouwd gegeven geworden, dat het ons niet juist lijkt dit te veranderen.
In het verleden hebben wij nimmer medewerking van de TROS gehad, hetgeen mede een goede reden is nu niet naar hun pijpen te dansen.

We zullen nu echter met z'n allen toch van de veertiende mei een succes moeten maken.
Wellicht is het op veel plaatsen mogelijk met collega's uit de regio zélf fietstochten te organiseren. Of in wat groter verband wellicht zelf routes voor automobilisten te verzorgen.
Natuurlijk kan iedereen die dat wil ook op de 28e mei z'n molen laten draaien!
Wij zouden het op prijs stellen schriftelijk op de hoogte gesteld te worden van ieders aktiviteiten.
Zoek zélf de publiciteit, maar laat ons ook weten wat er gebeurd!
Succes!

Met vriendelijke groet,

Werkgroep Nationale Molendag.
A.van Uffelen
Valkenlaan 8.
7905 AA Hoogeveen.

Jaarverslag korenmolen Jan van Cuijk over 1987:

Malen en draaien:
In het afgelopen jaar heeft de molen in totaal 32 keer gedraaid. Afhankelijk van de wind werd er dan koren gemalen of voor "de prins gedraaid". De maalstenen verwerkten ongeveer 1500 kg. tarwe, rogge, mais, triticale (een kruising van tarwe en rogge) en gerst. Deze aktiviteiten vonde hoofdzakelijk op zaterdagen plaats en een enkele keer op een doordeweekse dag of avond. Wanneer er geen wind was hielden de molenaars zich bezig met onderhoud etc. Tijdens 42 zaterdagen waren de molenaars aanwezig op de Jan van Cuijk.

Molenbezoek:
Ongeveer 300 bezoekers kreeg de molen dit jaar te verwerken. Hoogtepunten waren o.a. de Nationale Molendag en de Nationale Monumentendag. Onder de bezoekers waren ook enkele Duitsers, Fransen, Spanjaarde, Engelsen, Canadezen en Amerikanen. Ook waren er verschillende groepen of families die een rondleiding kregen.

Werkzaamheden van de molenmaker:
Molenmaker Beijk heeft weinig werk met de Jan van Cuijk gehad. Tijdens het malen bleek de vertanding van het spoorwiel en de steenschijf nogal te klapperen. Door een ruimere afstelling heeft de molenmaker dit euvel verholpen. Voorts is de kap opnieuw geteerd, deze aktiviteit vloeide eigenlijk nog voort uit de grote restauratie van 1985. De firma van Neerven heeft in het voorjaar twee nieuwe kunsstof zeilen geleverd.

Onderhoud door de molenaars:
Dit jaar is er veel schilderwerk verricht. Zo werden de komplete staart, beide spruiten, de onderkant van de kap, de roeden bij de askop en verschillende luiken van een nieuwe laag verf voorzien. Ook de balustrade van het betonnen gedeelte van de belt werd onder handen genomen. Diverse nieuwe ruitjes werden ingezet en de raamkozijnen geschilderd. Binnen in de molen werd de toog van de inrijpoort van nieuw stucwerk voorzien. Met betrekking tot het gaande werk werden de vang en het bedieningsmechanisme van de maalstenen bijgesteld. De versleten kruikabel werd door een nieuwe vervangen.

De molenbiotoop:
Dit jaar heeft de plantsoenendienst het geboomte rond de molen flink onder handen genomen, zodat de slechte biotoop wat verbeterd is. In het voorjaar van 1988 worden nog enkele eikebomen verplaatst. Het is zaak om de direkte omgeving van de Jan van Cuijk nu in de gaten te houden om te hoog opschietend geboomte weg te halen.

Aktiviteiten voor 1988:
Het ligt in de bedoeling dat de molenaars met de volgende werkzaamheden beginnen:
- *het verwijderen van de groene algen op de witte romp,*
- *het schilderen van de romp,*
- *het berapen van de muren in de opslagruimte,*
- *het schilderen van het wiekenkruis,*
- *het witten van enkele zolders.*

Verder hebben wij van de heer Havekes vernomen, dat het betondek van de opslagruimte van een nieuwe betumenlaag voorzien zal worden, het geen een grote verbetering zal zijn en het lekkage-probleem opgelost zal worden.

Conclusie:
In het algemeen kan men stellen, dat er regelmatig met de Jan van Cuijk gewerkt wordt. Dit betreft zowel het malen en draaien als onderhoud. Het gaande werk van de molen is in een goede toestand voor zover dat nu kan worden overzien. Aan de buitenkant en binnenkant van de molen moet nog flink gewerkt worden om het geheel in een redelijke staat te brengen. Om dit alles goed te kunnen uitvoeren is een veilige voor de ronde molen geschikte ladder zeer gewenst. De kosten bedragen hiervoor + f1000,- maar kunnen in één jaar terugverdiend worden, want molenaars kennen geen uurloon. De gebruikte ladder van de gemeente is onveilig en ongeschikt voor het werken aan molens.

Ben Verheijen,
vrijwillig molenaar Jan van Cuijk, Cuijk.

JAARVERSLAG 1987 STANDERDMOLEN "DE STER" WANROIJ.

De molen heeft 45 keer gedraaid, waarvan enkele keren diverse soorten graan tot meel vermalen.
Werkzaamheden: Nieuwe bo rdveren aan de roede gemaakt.
Achterzoom en staartbalk behandeld met dakfill.
Trapleuning gerepareerd.
Achtermolen opgebouwd en afgesteld.
Enkele nieuwe heklatten gestoken.
Door molenmaker H.Beijk is de ijzeren plaat tussen de standerd en steenbalk los gemaakt, de molen kruit weer prima.
Ook is de vloer op de meelzolder, die door de galerijbalken omhoog werd gedrukt vast gezet.
Aktiviteiten:
Molendag:weinig bezoek, toch begon de dag goed en wel met het ophangen van 4 nieuwe zeilen.
Dit jaar ook weer enkele excursies gehad.
In september oogstfeest, ondanks het slechte weer toch veel bezoek.
Door een schildersbedrijf is de molen opgeschilderd.
Monumentenwacht heeft de molen in december bekeken. De molen verkeerd in goede staat.
De gemeente Wanroij onderhoud de molen uitstekend.

Jan Selten, vrijwillig molenaar.

Het jaarverslag van de molenaars op de "Katwijkse Molen".

Op zaterdag 18 april 1987 zijn wij (Peter Simons en Perry Hendriks) begonnen met onze aktiviteiten. Het eerste wat er gedaan moest worden op de molen was het verwijderen van de vogelnesten uit het kruiwerk en het schoonmaken van de zolders. Bij het rondkruien, om te controleren of alles goed werkte, bleek dat er opgelet moet worden voor de beukeboom, het dak van de schuur en de TV antennen, want op deze drie plaasten kan het gevlucht vastlopen.
Op zaterdag 2 mei hebben we de molen opgetuigd met vlaggetjes i.v.m. de 65ste verjaardag van de heer J.van Kempen.
Op maandagavond 4 mei hebben we, nadat we de vlaagetjes van de roeden gehaald hadden, voor het eerst gedraaid. Zonder zeilen en windborden, met een krachtige noordenwind, windkracht 5 à 6.
Zaterdag 9 mei was het Nationale Molendag. We zijn deze dag begonnen met het ophangen van de vier nieuwe zeilen. De bezoekers kwamen al vrij vroeg de molen bezichtigen, zodat Perry de bezoekers moest rondleiden en peter in zijn eentje de laatste zeilen moest ophangen. Om half twaalf is de molen gaan draaien tot 's avonds half zeven. Er hadden die dag 65 belangstellenden de molen bezocht.
Op 16 mei heeft Henk Pas met ons kennis gemaakt en ons gevraagd of hij op deze molen opgeleid kan worden tot vrijwillig molenaar. Sindsdien zijn we met z'n drieën aktief op deze molen.
Op 23 mei heeft de fotograaf van het dagblad "De Gelderlander" een foto van de molen genomen voor een artikel in de krant i.v.m. de oplevering van de restauratie. Zie hier het resultaat.

Op 30 mei zijn we begonnen met het verzetten van het lussentouw aan de zeilen. Dit was nodig omdat de lussen niet op de juiste hoogte t.o.v. de kikkers zaten.
Op woensdag 3 juni is de molen officieel door de molenmaker opgeleverd.
Op 20 juni heeft molenmaker Harrie Beijk de molen bezocht om te informeren hoe de molen het nu doet na de restauratie. Er zaten 4 kammen los in het bovenwiel. Met Harrie Beijk is toen overlegd hoe we deze kammen het beste konden vastzetten. De zaterdag daarop hebben we de kamen vastgezet.
4 Juli: Er zit houtworm in het kroonwiel. Dit hebben we in eerste instantie bestreden met petroleum en een paar weken later met een houtwormbestrijdingsmiddel. Sindsdien hebben we geen nieuwe gaatjes meer waargenomen.
Op 8 augustus heb en we de steen open gelegd. De naden tussen de ligger en de steenring dichtgesmeerd met roggepap. Het lager van het pennetjeswerk schoongemaakt en van nieuwe olie voorzien. Daarna hebben we de steen weer dicht gelegd. Hierbij bleek dat de giek van de steenkraan te kort is. De heer Havekens van de gemeente Cuijk bezoekt de molen en had een verzoek aan ons om op 12 september te draaien i.v.m. "Monumentedag" en gaf ons een monumentedagvlag voor deze dag.
Op 22 augustus hebben we een beschermplank gemaakt aan de busbalk ter voorkomen van het bekneld raken tussen kroonwiel en bovenwiel.
5 September. De staartkruisbalk zit vol met diepe drooggscheuren waar het regenwater in blijft staan. Om houtrot te voorkomen hebben we deze scheuren dichtgekalkt.
12 September Monumentendag: Voor het eerst een zak tarwe gemalen. Tijdens het luien van de zakken tarwe naar de steenzolder viel een houten spie uit het sleepwiel. Deze spie is terug op z'n plaats gebracht en het sleepwiel is goed vastgeslagen. De belangstelling voor deze dag was groot, 40 mensen hebben de molen bezocht.
Op woensdagavond 7 oktober heeft de vrijwillige brandweer van Cuijk in en rondom de molen een geslaagde brandweeroefening gehouden.
Op 7 november hebben we het bovenlager van de koningsspil open gemaakt omdat er een blokje hout uit het lager was gevallen. We hebben de neuten gesmeerd en een klamp op de slotplaat gespijkerd die de neuten goed aandrukt. We zijn ook begonnen

met het vlakwijlen van de schroefkoppen die in de metalen bekleding van het bovenwiel zitten.
Op 14 november bij het voorleggen van de zeilen plensten in totaal 10tallen liters regenwater uit de horizontale roed. In het vervolg zetten we bij het stoppen de roeden iets schuin zodat het regenwater er zich niet meer in kan verzamelen.
Op 12 december zijn we begonnen met het verwijderen van de oude krachtstroomkabels uit de molen.
Op 19 december hebben we de trap van de overloop naar de maalzolder van 8 nieuwe treden en een nieuwe trapboom voorzien. Dit was tevens de laatste zaterdag van het jaar.
Naast deze beschrijving van aktiviteiten en klussen hebben we ook de gebruikelijke zaken niet vergeten. Zoals het schoonhouden en vegen van de zolders, het smeren van het gaande werk en het wassen van kammen en staven.
- We hebben een bordje gemaakt met de tekst "verboden te roken en het betreden van de molen op eigen risico" en dit opgehangen naast de trap.
- Aan het traptouw van de maalzolder een eindsplits gemaakt.
- Het luik boven de steenspil, dat klemde, hebben we passend geschaafd.
- Een scheer van de vangblokken liep aan op de kammen. De scheer een kwartslag gedraaid en vastgezet met 2 draadnagels.
- Van een oude kar een nieuwe steel gemaakt voor de bilhamer.
- Het waterbord bij het halslager wat naar binnen gebogen i.v.m. het aanlopen van de waterkering.
- Een klamp aan het trapje van de maalstoel gemaakt zodat het trapje stevig tegen de kist staat.
- We hebben 142 kg. tarwe gemalen. Het is niet veel maar het begin is er en we hebben een heel nieuw jaar voor de boeg om er wat meer van te maken.

Van de 8,5 maand die we nu gehad hebben zijn we
26 x een zaterdagmorgen
3 x een hele zaterdag
1 x maandagavond
1 x woensdagavond
op de molen aktief geweest.
141 Mensen hebben hun naam in het gastenboek gezet en een demonstratiegroep uit Boxmeer heeft zich laten fotograferen op de stelling.

Tot zover de gebeurtenissen van het jaar 1987 op de "Katwijkse Molen".

P. Simons, molenaar
P. Hendriks, leerling molenaars
H. Pas

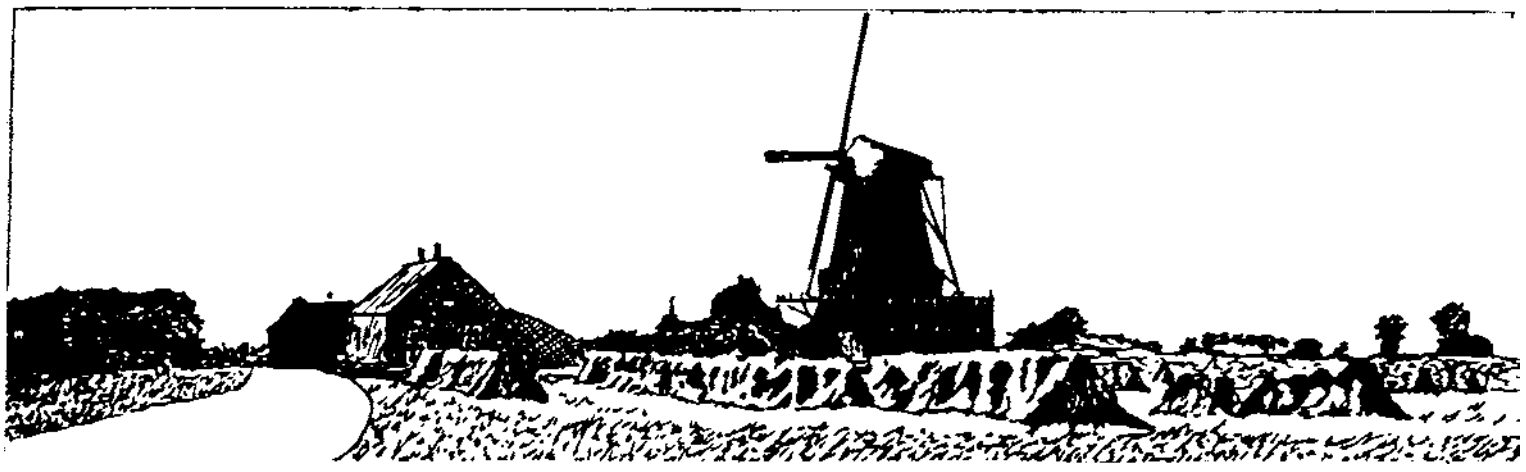

Geschiedenis van de "Oeffeltse Molen".

Op 19 maart 1913 nam de raad der Gemeente Oeffelt het besluit om een vergunning te verlenen aan Jozef Manders, leerlocier te Cuijk, om een windgraanmolen en malerij op te richten, kadaster no. 208 dezer gemeente.
De benodigde bakstenen kwamen uit Millingen en kwamen per boot aan in Cuijk en werden door Gradus Nelissen per korte kar naar Oeffelt vervoerd. De molen kreeg later ook nog een petroleummotor van 16 pk.
Hij werd gebouwd langs de grintweg van Grave naar Boxmeer, aldus de opgave in de hinderwetvergunning. De molen kreeg als naam "De Vooruitgang" en van 1937 tot 1955 de naam "Zaaierslust". Tot + 1955 was hij als molen in gebruik. Van de familie Manders ging de molenrestant over naar de fam.T.Maassen, die hem met wat grond in 1976 verkocht aan de gemeente. De molen kwam niet op de monumentenlijst en was daardoor "vogelvrij". Met veel energie van enkele personen is de restauratie toch rond. Een vrijwilligersploeg was begonnen met alles op te ruimen zoals vogelnesten, oud hout e.d.. Verder hebben ze de belt opgehoogd. Gemeentewerknemers maakten de romp weer helemaal in orde, zoals nieuw metselwerk en uitvoegen. Een gepensioneerde maakte nieuwe ramen etc.etc.
Daarna ging molenmaker W.Coppes uit Bergharen aan het werk. De lange winter '86-'87 heeft de planning negatief beinvloed.
Toch kon de Hr.Brugman, gedeputeerde van de provincie, de vang lichten voor de eerste fase op 4 juli 1987. Financieel heeft de Provincie en de gemeente Oeffelt een grote bijdrage geleverd. Het gevlucht kreeg weer evenals vroeger het Oud Hollands wieksysteem, in 1946 waren op deze molen nl. de eerste fokwieken aangebracht, deze waren ontwikkeld door ir. Faul uit Wassenaar.
De stichting koos echter voor het Oud Hollands, omdat de fokken ongeveer 3X zo duur zijn. Het werk werd tot grote tevredenheid door W.Coppes uitgevoerd.

Theo van Bergen, vrijwillig molenaar.

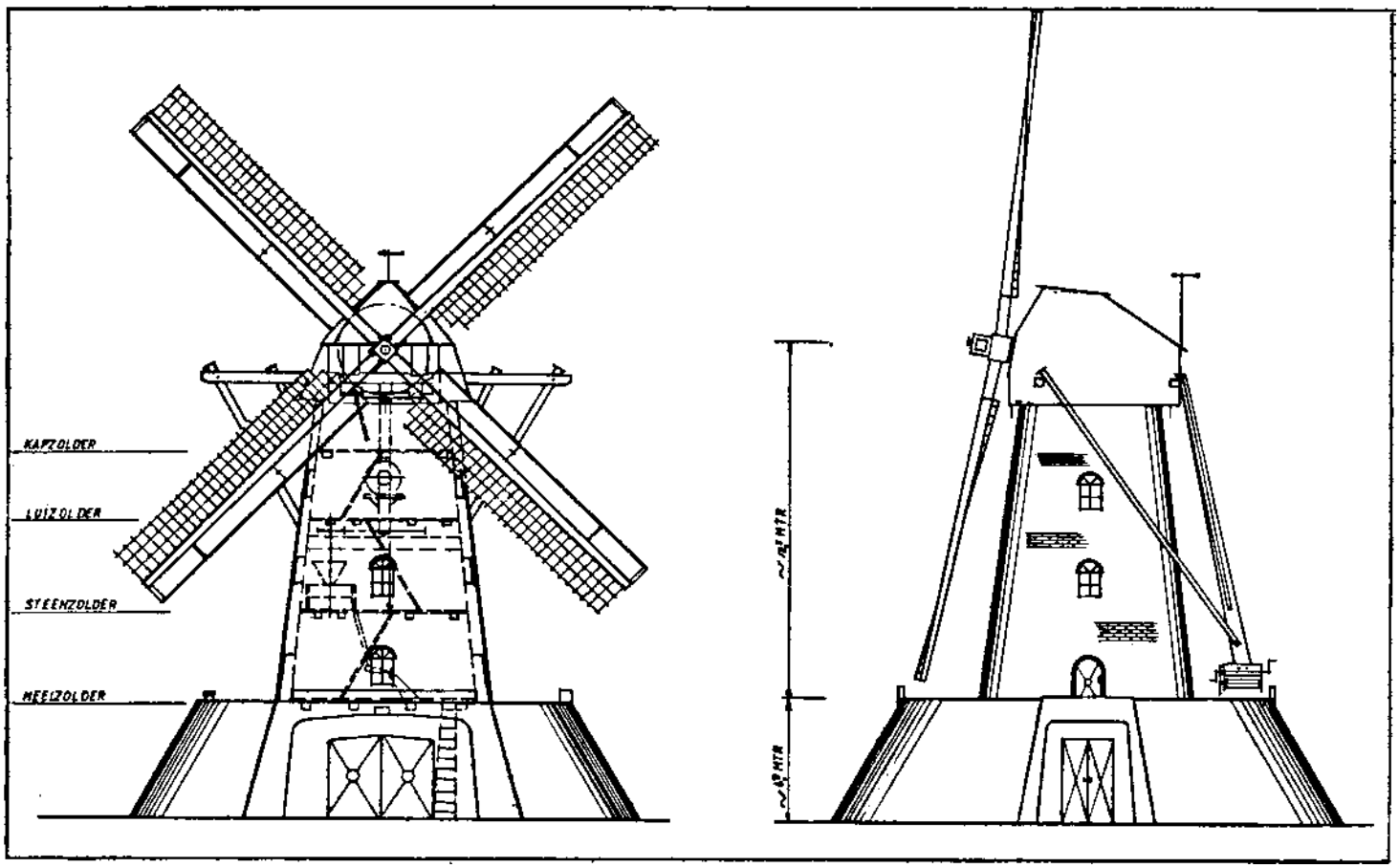

OEFFELT DE VOORUITGANG

Activiteitenverslag Aarssens Molen 1 oktober- 31 december 1987.

In dit vierde kwartaal ben ik op 12 dagen gedurende in totaal zo'n 68 uur op de molen geweest. Hiervan is ca. 5 uur besteed aan de onderhoudswerkjes en reparaties. Begin november heeft vakmulder Sjef v. Dongen van de molen gebruik gemaakt om ca. 35 kg. haver te malen; dit vanwege het feit, dat zijn molen toen in reparatie was.
In week 46 zijn de molenmakers hier aktief geweest. Zij hebben de volgende werkzaamheden uitgevoerd: molenas iets opgetempeld; de lange spruit weer goed bevestigd op de voeghouten; ondereinde van staartbalk (ingewaterd) bijgewerkt en tevens de naden tussen staartbalk en kruibok afgedekt met lood; westelijke beltdeur grotendeels vernieuwd; westelijke raam van steenzolder van een nieuwe onderdorpel voorzien; raamkozijnen aan de westzijde van steenzolder en luizolder goed lekdicht gemaakt d.m.v. lood: nieuwe staaf gestoken in steen rondsel. Nadien moest ik nog de vang bijstellen, de zolders vegen en de bovenzijde van de nieuwe beltdeur afdekken met lood.
Echter, bij regen staat er nog steeds water op de vloeren. Dit komt, omdat de stenen romp erg poreus is aan de westkant en het regenwater sijpeld gewoon door het metselwerk naar binnen.
Op 22 november waren radio-zendamateurs te gast op mijn molen. De samenwerking met ondergetekende was correct en het is een leuke dag geworden.
Op 23 november bracht de Provinciale Monumentenwacht een inspectiebezoek aan de molen. Het rapport hiervan heb ik nog niet ingezien.
Medio december heb ik een teller aangebracht welke het aantal toeren telt van de molenas. Dit is gedurende een dag getest en bleek goed te werken. De teller zal vanaf 1 januari 1988 in werking komen.
Tenslotte is aan het kerstfeest uiting gegeven door het plaatsen van een kerstboom op de hoogste wiek.
Hieronder vindt U in volgorde van prioriteit welke herstellingen nodig zijn, die door vakmensen moeten worden uitgevoerd:
Stenen romp schoon, droog en waterafstotend maken,
Gevlucht grotendeels vernieuwe,
Electriciteitsleidingen grotendeels vernieuwen,
Nieuwe kruipalen levern (11 stuks),
Zeilen laten repareren door zeilmaker,
Ongeveer 12 spoorwielkammen vervangen,
Bliksemafleiderinstallatie laten controleren,
Prikkeldraad rondom aanbrengen langs molenberg.

Charles Stokman,
vrijwillig molenaar Aarssens Molën, Zeeland.

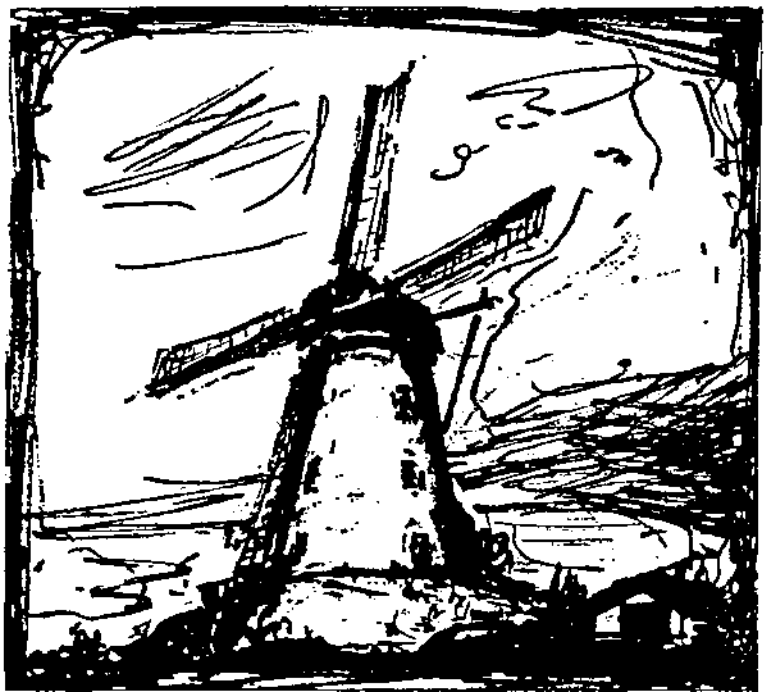

Uit het molenarchief

23 mei 1908, Beugen.

Bliksem in oude molen.

Sinds enige dagen staat de molen van de heer H.H.Heijs alhier te treuren met twee wieken. Een eigenaardig gezicht als de twee tegenoverstaande broertjes "helemaal alleen" door de wind worden rondgedraaid. Bij het onweer van vorige week is de bliksem in de molen geslagen en heeft de twee wieken deerlijk gehavend, zodat ze van de molen moesten worden genomen ter reparatie. Derhalve een deur die verbrijzeld werd, leed het inwendig geen schade. De molenaar, persoonlijk aanwezig in de molen, kwam met de schrik vrij.

Bron: Boxmeer's Weekblad.

---

1 januari 1909, Beugen.

Stoommolen.

Thans is ons dorp weer verrijkt met iets waarnaar iedereen reeds lang verlangend had uitgezien n.l. met een stoommolen. Dit is voor de Beugenaren een groot gemak en winst van tijd, daar men bij windstilte genoodzaakt was naar de stoommolen naar Rijkevoort drie kwartier ver te rijden. Ook zal er naar men zegt een machinale broodbakkerij aan verbonden worden.

Bron: Boxmeer's Weekblad.

---

14 mei 1954, Oeffelt.

Korenmolen uitgebrand.

Een catastrofale brand heeft vrijdagmiddag de modern ingerichte bloemmalerij van de wed.J.Manders en Zonen geheel doen verloren gaan. Deze malerij was gevestigd in de korenmolen en nog slechts kort in bedrijf. Tegen half drie sloegen zware rookwolken uit de molen. Het vuur, aangewakkerd door de wind, zetten weldra het bedrijf in lichter laaie. Onmiddelijk loeide de sirene enspoedden brandweerlieden zich naar de plaats des onheils. Ook de regionale brandweer uit Mill werd direct geallarmeerd en was binnen een kwartier ter plaatse. Maar ook deze kon tegen de geweldige vuurzee niets uitrichten. Alle kostbare machines gingen verloren, alsmede een partijtje bloem. Een partij ongemalen tarwe kon nog in veiligheid worden gebracht. Burgemeester Voets en de beide wethouders waren mede van de eersten, die bij de brand aanwezig waren. De molen met malerij is gelegen langs de Prov. weg en zodoende was er zeer grote belangstelling. Deze brand is een ware catastrofe voor de familie Manders. De installatie alleen reeds, die een prooi der vlammen werden, vertegenwoordigen een groot kapitaal. Verzekering dekt ten dele de aanzienlijke schade.

Bron: De Echo.

---

5 december 1947, Oeffelt.

Oude molen exit.

De molen van de familie Gerits zal binnenkafzienbare tijd gedeeltelijk worden gesloopt. Zijn wieken heeft hij reeds moeten missen, deze zullen elders in bedrijf worden gesteld. Een mooi stuk dorpsschoon zal hiermede eerlang verdwijnen.

Bron: De Echo.

De Mariamolen in Haps.

In 1812 werd de Mariamolen door de molenaarsfamilie Marders gebouwd als zeskante grondzeiler. In 1858 werd hij verhoogd tot beltmolen en kwam in 1861 in handen van dhr. Mooren. In 1916 was de eigenaar dhr.Wagemans, die de Mariamolen doorverkocht aan zijn schoonzoon dhr.Peters. Naar aanleiding van de slechte conditie van de molen heeft de gemeente Haps hem in 1969 van dhr.Peters overgekocht. In 1972 is de molen nog gerestaureerd door molenmaker Harry Beijk uit Afferden.
Vijftien jaar na deze restauratie, om precies te zijn op 23 april 1987, begon de zoon van bovengenoemde molenmaker aan een volgende restauratie. Hiervoor was door de gemeente een bedrag van f50.000,= beschikbaar gesteld. Van dit geld heeft dhr. Beijk veel kunnen restaureren en vervangen.
Het belangrijkste was wel dat het oude koppel stenen werd vervangen door spiksplinternieuwe tarwestenen met een prachtige nieuwe kuip eromheen. Het kruiwerk werd nagezien en schoongemaakt en de rollenwagen hiervan werd uitgericht en bijgewerkt. Verder werd een deel van het grote bovenwiel vervangen en ditzelfde wiel kreeg ook een nieuwe voering.
De vang werd nagekeken en een nieuw vangtouw werd bevestigd. In de kap werd nog een nieuwe as omtimmering gemaakt en kreeg de as een degelijk waterhol. Onder dit alles werd de burgemeester of tempelbalk vervangen, zodat verzakkingen wellicht tot het verleden zullen behoren.
Op dezelfde verdieping werden nog een paar balken en de bovenschijfloop beter opgespied. Een verdieping lager, op de luizolder, werd een nieuwe slijtlaag op de luitafel aangebracht.
Weer een verdieping lager werd de maalkuip met de stenen vervangen en opnieuw de licht afgesteld.
Buiten is boven de inrijpoort een nieuwe ballustrade gekomen, want de oude was geheel weggerot. Ook uiterlijk werd de Mariamolen verfraaid. Er is namelijk een nieuwe baard met jaartal geplaatst door de molenmaker. de oude was al voor de helft afgebroken.
Nadat de spruiten met dakleer waren afgedekt, was de eerste fase van de resrauratie afgerond. Lang was reeds bekend, dat de staart en het gevlucht in slechte staat verkeerden. Dit werd benadrukt door een gebroken schoor in de zomervakantie van 1987. Er was nog net geld genoeg om deze te vervangen, maar beter zou zijn als de gehele staart vervangen was.
Het komend voorjaar is men van plan het geheel op te schilderen en het gevlucht deels te vernieuwen. Als dan ook nog het metselwerk van de veldmuren is vastgezet (wat overigens niet door de molenmaker maar door de gemeente zelf zal moeten gebeuren) dan zien we voortaan weer een frisse, kleurige en bovenal mooie Mariamolen, die zo markant in het landschap rond Haps is gelegen.

D.Werts.

Gedegen advies
Vlotte afwikkeling
Uiterste discretie
Verantwoord geld lenen

Bel of kom langs

Uw verzekeringsadviseur/
kredietbemiddelaar

DE MOLENVRIEND nr. 8
4e jaargang nr.1, 1988

Overname van tekeningen of artikelen alleen met toestemming van het bestuur.